الجمن حاوا كاپ تقديم مىكند

دوره برنامهنویسی جاوا

حقوق مؤلف

- کلیه حقوق این اثر متعلق به انجمن جاواکاپ است
- بازنشر یا تدریس آنچه توسط جاواکاپ و به صورت عمومی منتشر شده است، با ذکر مرجع (جاواکاپ) بلامانع است
  - اگر این اثر توسط جاواکاپ به صورت عمومی منتشر نشده است و به صورت اختصاصی در اختیار شما یا شرکت شما قرار گرفته، بازنشر آن مجاز نیست
  - تغییر محتوای این اثر بدون اطلاع و تأیید انجمن جاواکاپ مجاز نیست

سرفصل مطالب

- (Generic Classes) کلاسهای عام
  - متدهای عام (Generic Methods)
    - انواع عام و وراثت
    - فرایند مَحو (Erasure)

چه نیازی به انواع عام است؟

(Generic) انواع داده عام

- گاهی منطق پیادهسازی یک کلاس، برای انواع داده مختلف یکسان است
- مثلاً منطق متد add در كلاس ArrayList به ازاى ليستى از رشته يا عدد متفاوت نيست
  - راه اول: به ازای هر نوع داده، یک کلاس ArrayList بسازیم
  - مثلاً: StringArrayList و StudentArrayList و IntegerArrayList و StudentArrayList
    - این کلاسها مشابه (کپی) یکدیگرند Code redundancy
  - راه دوم: یک کلاس ArrayList تعریف کنیم و درهنگام استفاده نوع آن را محدود کنیم

```
ArrayList<String> list1 = new ArrayList<String>();
list1.add("Ali");
ArrayList<Integer> list2 = new ArrayList<Integer>();
list2.add(new Integer(2));
```

- کلاس ArrayList یک نوع داده عام (Generic) است
- بحث این جلسه: چگونه کلاسهای عام (مثل ArrayList) تعریف کنیم؟

مسأله چيست؟

- فرض كنيد مىخواهيم كلاس «ظرفى از اشياء» طراحى كنيم
  - مثلاً یک لیست یا مجموعه یا پشته یا صف
- این کلاس متدهایی مثل add و delete خواهد داشت. مثال:

```
MyList q = new MyList();
q.add("Ali");
q.add("Taghi");
```

- اما معمولاً هر ظرف شامل اشیائی از یک نوع یکسان است
- مثلاً لیستی از «رشته»ها یا مجموعهای از «عدد»ها یا یک صف از «دانشجو»ها
- چنین نیازی را چگونه پیاده می کنید؟ مثلاً متد add چگونه اعلان شود؟
  - مثلاً این تعریف مناسب است؟ {...} (object obj)

مسأله چيست؟ (ادامه)

- فرض كنيد مىخواهيم كلاس MyList يا ArrayList را تعريف كنيم
  - متد add را چگونه تعریف کنیم؟
  - اگر این متد این گونه باشد: در این گونه باشد: اگر این متد این گونه باشد: اگر این متد این گونه باشد:
    - این کلاس فقط برای رشتهها کار خواهد کرد (لیستی از رشتهها)
  - اگر این متد این گونه باشد: (....) (Object obj
    - نوع اشیاء این کلاس محدودیتی ندارد (لیستی از هر نوع شیء)
- ممکن است در یک لیست، همزمان اشیائی از نوع رشته، عدد یا دانشجو داشته باشیم
  - معمولاً علاقمندیم یک ظرف (مثلاً لیست) ، اشیائی از یک نوع داشته باشد
- مثل ظرفهای جاوا (HashSet ArrayList و ...) : این ظرفها چگونه تعریف شدهاند؟

تعریف انواع داده عام

```
public class Stack<E> {
 private E[] elements;
                                         نحوه تعريف كلاس عام
 private int top;
 public void push(E pushValue) {
 if (top == elements.length - 1) throw new FullStackException();
 elements[++top] = pushValue;
 public E pop() {
 if (top == -1) throw new EmptyStackException();
 return elements[top--];
 public Stack(int maxsize) {
                                                 پارامتر نوع
 top = -1;
                                            (Type Parameter)
 elements = (E[]) new Object[maxsize];
                                   Stack<Integer> st2;
  Stack<String> st1;
                                   st2 = new Stack<Integer>(10);
  st1 = new Stack<String>(10);
                                   st2.push(new Integer(1));
  st1.push("A");
                                   st2.push(new Integer(2));
  st1.push("B");
                                   Integer p2 = st2.pop();
  String p1 = st1.pop();
                                   st2.push("A"); (x
```

```
public class Pair<T1, T2> {
                                            مثال: کلاس Pair
   private T1 first;
   private T2 second;
   public T1 getFirst() {return first;}
   public void setFirst(T1 first) {this.first = first;}
   public T2 getSecond() {return second;}
   public void setSecond(T2 second) {this.second = second;}
   public Pair(T1 first, T2 second) {
       this.first = first;
       this.second = second;

    فرض کنید میخواهیم کلاس Pair تعریف کنیم

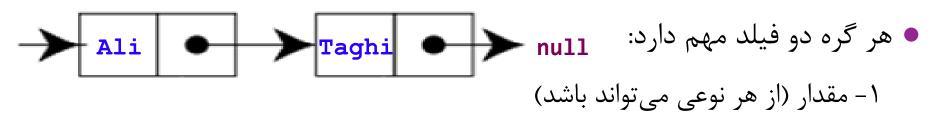
       • هر شیء از این کلاس یک جفت شیء (زوج مرتب) در درون خود نگه می دارد
 • می خواهیم در زمان ایجاد شیء (و نه در زمان تعریف کلاس) نوع این دو شیء را تعیین کنیم
Pair<String, Double> p1;
p1 = new Pair<String, Double>("Ali", 19.0);
String name = p1.getFirst();
Double avg = p1.getSecond();
                 Pair<String, String> p2;
                 p2 = new Pair<String, String>("Ali", "Alavi");
```

\$\frac{1}{5a}

p2 = new Pair<String, String>("Ali", "Alavi");
String fname = p2.getFirst();
String lname = p2.getSecond();

مثار

• برای هر گره از یک لیست پیوندی، میخواهیم یک کلاس با نام Node تعریف شود


```
class Node<E> {
    E item;
    Node<E> next;
    Node(E element, Node<E> next) {
        this.item = element;
        this.next = next;
    }
}
Node
Node<String> last = new Node("Taghi", null);
```


انجمن جاواکاپ ava (up

Node<String> first = new Node("Ali", last);

مرور چند واسط و کلاس عام جاوا

```
class ArrayList<E> implements List<E>
//extends... implements...
   public int size() {...}
   public E get(int index) {...}
   public E set(int index, E element) {...}
   public boolean add(E e) {...}
   interface List<E> extends Collection<E> {
       int size();
                                      مانند یک کلاس، یک واسط یا
       boolean isEmpty();
                                      یک کلاس مجرد هم می تواند
       boolean add(E e);
       boolean equals(Object o);
                                           عام (generic) باشد
       E get(int index);
       E set(int index, E element);
       void add(int index, E element);
       E remove(int index);
       List<E> subList(int fromIndex, int toIndex);
```



```
interface Map<K,V> {
    int size();
    V get(Object key);
    V put(K key, V value);
    V remove(Object key);
    Set<K> keySet();
    Collection<V> values();
}
```

امکان استفاده از چند «پارامتر نوع» در یک کلاس عام (generic type)

```
public class HashMap<K,V> implements Map<K,V>
//extends... implements...
{
    ...
}
```


چند نکته درباره انواع داده عام

نکته

- هنگام تعریف متغیر از یک نوع عام، می توانیم نوع عام را با یک نوع مشخص تعیین کنیم
  - مثلاً واسط List را در نظر بگیرید: List واسط
  - هنگام ایجاد متغیر از جنس List ، میتوانیم E را با نوع موردنظر جایگزین کنیم:

```
List<String> strs;
List<Integer> ints;
List<Student> stus;
```

- اما به عنوان «پارامتر نوع»، نمی توانیم از انواع داده اولیه (مثل double) استفاده کنیم
  - جایگزین E در مثال فوق فقط یک «کلاس» می تواند باشد

List<int> error1;
List<double> error2;

• خطای کامپایل:

فایده انواع داده عام

- در زمان کامپایل، از اشتباه برنامهنویس جلوگیری میکند (پیش از اجرای برنامه)
- اگر برنامهنویس متغیر strs را به این شکل تعریف کند: strs را به این شکل تعریف کند: عنی قرار است strs لیستی از رشتهها باشد
  - با ذکر پارامتر نوع (رشته) و نظارت کامپایلر، برنامه نویس نمیتواند سهواً اشتباه کند
    - مثلاً برنامهنویس نمی تواند (strs.add(new Integer(5)) را فراخوانی کند
      - زیرا کامپایلر با یک syntax error جلوی آن را می گیرد
- به نوع عام (Generic Types) نوع پارامتردار (Parameterized Types) هم می گویند
  - ullet در مثال فوق، ${
    m List}$ یک نوع عام یا پارامتردار است: ${
    m String}$ به عنوان پارامتر نوع
- نکته: داده عام از نسخه ۵ به جاوا اضافه شد. قبل از JDK1.5 اصلاً Generic نداشتیم

محدود كردن نوع عام

- هنگام استفاده از یک نوع عام، از هر کلاسی به عنوان پارامتر نوع میتوانیم استفاده کنیم
  - ولی گاهی نیازمندیم که پارامتر نوع را محدود به انواع خاصی کنیم
- class NumbersQueue<T extends Number>{...}
  - inetrface SortedList<E extends Comparable>{...}
- در اینجا، <u>extends</u> یعنی «پارامتر نوع» باید زیر کلاس یا زیرواسط نوع مشخصشده باشد
  - مثال: فرض كنيد: class Person{}
- NumbersQueue<Integer> n;
  NumbersQueue<Double> d;
  NumbersQueue<String> s;
  NumbersQueue<Person> p;

  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Person> p;
  NumbersQueue<Per
- SortedList<Long> 1; ♥
  SortedList<Float> f; ♥
  SortedList<String> s; ♥
  SortedList<Person> p; ♥

منجمن جاواکاپ awa (up)

(Raw Type) نوع خام

- انواع داده عام را بدون تصریح «پارامتر نوع» هم میتوان استفاده کرد
- در این صورت، کامپایلر حداقل محدودیت ممکن را برای این انواع اعمال می کند

```
ArrayList list = new ArrayList();
list.add("A");
list.add(new Integer(5));
list.add(new Character('#'));

List نیست)

•
```

```
class NumbersQueue<T extends Number>{
  public void enqueue(T o){}
  public T dequeue(){...}
}
```

• در این مثال، فقط اشیائی از نوع

(یا فرزندان Number) Number

```
NumbersQueue queue;
queue = new NumbersQueue();
queue.enqueue(new Integer(1));
queue.enqueue(new Double(3.14));
queue.enqueue("Ali");
```

قابل استفاده در queue هستند

- از نسخه ۷ (java 1.7) به بعد، «استنتاج نوع» برای انواع عام ممکن شده است
- Type Inference
- بهویژه، ذکر نوع عام در هنگام نمونهسازی از انواع عام لازم نیست (نوع آن استنتاج میشود)
  - به این امکان، عملگر لوزی (diamond operator) می گویند

• مثال:

```
ArrayList<String> list = new ArrayList<String>();
ArrayList<String> list = new ArrayList<>>();

Map<String, List<Student>> map = قديمى
    new HashMap<String, List<Student>>();
Map<String, List<Student>> map = new HashMap<>>();
```


یک نوع عام یا غیرعام میتواند از یک نوع عام یا غیرعام ارثبری کند

وراثت و انواع داده عام

```
class A{}
class B extends A{}

class Box<T> extends B{}

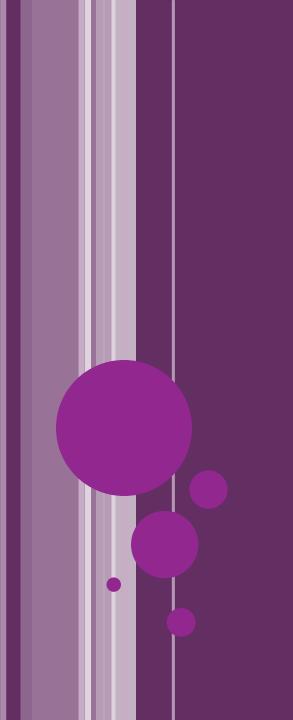
ماه فرزند یک نوع غیرعام باشد B{}
```

```
class IntList implements List<Integer>{
    public boolean add(Integer e){...}
```

- در این صورت، زیرکلاس عام بودن را کنار می گذارد
- زیرکلاس تعیین میکند از چه نوع خاصی به جای پارامتر نوع اَبَرکلاس استفاده میکند
  - ۴- یک نوع عام، فرزند یک نوع عام باشد
  - در این صورت میتواند پارامتر نوع را محدودتر کند

interface NumberList<T extends Number> extends List<T>{}

متدهای عام

متدعام (Generic Method)

• دیدیم متدهای یک کلاس عام میتوانند از نوع داده عام آن کلاس استفاده کنند

```
• به عنوان پارامتر یا نوع داده برگشتی:
class ArrayList<E> {
  public E get(int index) {...}
                                            • اما یک متد، خود نیز می تواند
  public boolean add(E e) {...}
                              نوعی عام را به عنوان «پارامتر نوع» معرفی کند
interface NotGeneric{
                                  • نوعی غیر از آن چه در کلاس تعیین شده
  public <E> E f(E p1);
                                     (مثلاً نوعی غیر از {
m E} در کلاس فوق)
```

- حتی برای متدهایی که در کلاسهای غیرعام قرار دارند
- به این متدها، متد عام (Generic Method) گفته میشود

```
class GenericClass<T>{
  public <E> void f(E p1, T p2){}
```



```
class NotGeneric{
 public <T> T chooseRandom(T p1, T p2){
   if(new Random().nextFloat()>0.5)
    return p1;
   return p2;
 public static <E extends Comparable> E max(E p1, E p2){
   return p1.compareTo(p2) > 0 ? p1 : p2;
```

```
String s = new NotGeneric().chooseRandom("A", "B");
Integer num = new NotGeneric().chooseRandom(1, 2);
num = NotGeneric.max(1, 2);
s = NotGeneric.max("A", "B");
```


كوييز

- فرض کنید از شما خواسته شده واسط Set و کلاس HashSet را تعریف کنید
  - میدانیم Set و HashSet از انواع عام، و دارای متد Add هستند
    - فرض کنید متد دیگری در این انواع وجود ندارد
  - تعریف واسط Set و کلاس HashSet را بنویسید (هر کدام در سه خط) (تعریف بدنه add در HashSet لازم نیست)

```
interface Set<E> extends Collection<E> {
   void add(E e);
}

class HashSet<T> implements Set<T> {
   public void add(T e) {...}
HashSet ⇒ Set

(البته این پاسخ با تعریف

(البته این پاسخ با تعریف با تعر
```

تفاوتهایی دارد)

انواع داده عام

• میدانیم واسط Map به شکل زیر تعریف شده است:

interface Map<K,V> {...}

- امضای متدهای keySet و values در این واسط چگونه است؟
- یادآوری: keySet کلیدها و values مقادیر موجود در map را برمی گردانند

• پاسخ:

```
Set<K> keySet();
Collection<V> values();
```


تمرین عملی

تمرين

- کلاس <Box<T را پیادہسازی کنید
- استفاده از پارامتر نوع به عنوان نوع فیلد، پارامتر و مقدار برگشتی
  - تعریف سازنده
- متدهای عام (با پارامتر نوع T و غیر T) برای آن ایجاد کنید lacktriangle
  - از این کلاس استفاده کنید
    - با انواع داده مختلف
      - به شکل خام
  - تأکید بر عدم امکان استفاده از انواع داده اولیه

مكانيزم مَحو (Erasure)

فرايند مُحو (Erasure)

- کنترل انواع داده عام (Generics) فقط مربوط به زمان کامپایل است
- در زمان اجرا، اطلاع و اثری از «پارامتر نوع» (Type Parameter) نیست
  - اگر از یک «پارامتر نوع» برای ایجاد یک شیء استفاده کنیم، این «پارامتر نوع» فقط توسط کامپایلر چک می شود
    - در زمان اجرا اثری از این «پارامتر نوع» نیست
- مثلاً در زمان اجرا معلوم نیست که یک شیء از نوع Stack به شکل • Stack<String ایجاد (new) شده یا به شکل Stack<Integer>
- در bytecode (فایل کامپایلشده یا class.) اطلاعاتی درباره «پارامتر نوع» یک شیء نیست
  - در واقع همه انواع عام، به صورت «نوع خام» (raw type) خود ترجمه می شوند
    - به این رفتار جاوا در قبال انواع عام، فرایند مَحو (Erasure) گفته می شود

فرايند مَحو (ادامه)

- وقتی کامپایلر، کدی شامل داده عام را ترجمه میکند، بخش «پارامتر نوع» ترجمه نمیشود
  - در ترجمه، به جای «پارامتر نوع» خاصترین نوع ممکن را جایگزین میکند
    - به عنوان مثال، هر چهار خط زیر به یک شکل ترجمه میشوند
  - کد ترجمهشدهی هر چهار دستور زیر (در byte code) یکسان است

```
ArrayList<String> list = new ArrayList<>();
ArrayList<Integer> list = new ArrayList<>();
ArrayList<Object> list = new ArrayList<>();
ArrayList list = new ArrayList();//raw type
```

- البته قبل از اجرا (در زمان كامپايل) اين متغيرها متفاوتند
- كامپایلر مراقب است شيء اول فقط با رشتهها فراخواني شود، وگرنه: خطاي كامپايل
  - مثلاً هنگام فراخوانی متد add روی این شیء، باید پارامتر از نوع رشته باشد

فرايند مَحو (ادامه)

class SortedList<T extends Comparable>{}

- مثال دیگر: کلاس SortedList فوق را در نظر بگیرید
- در ترجمه این کلاس، هر جا پارامتر نوع (T) استفاده شده، در هنگام ترجمه با Comparable جایگزین می شود
- همچنین کد ترجمهشدهی هر سه دستور زیر (در byte code) یکسان است

```
SortedList<Integer> list = new SortedList<>();
SortedList<String> list = new SortedList<>();
SortedList<Comparable> list = new SortedList<>();
```

- خلاصه: اِعمال محدودیتها در زمینه دادههای عام برعهده کامپایلر است
- بعد از کامپایلر (در زمان اجرا) محدودیتی در زمینه دادههای عام اِعمال نمیشود

انواع داده عام

```
class Stack{
                                          class Stack<T>{
                            ترجمه میشود به
  void push(Object s){}
                                            void push(T s){}
  Object pop() {...}
                                            T pop() {...}
}
class SortedList<T extends Comparable<T>>{
 T[] values;
 public void add(T o){...}
              class SortedList{
                Comparable[] values;
                public void add(Comparable o){...}
static <E extends Comparable<E>> E max(E p1, E p2){...}
static Comparable max(Comparable p1, Comparable p2){...}
  انجمن جاواكاپ ava (سلام)
```

aliakbary@asta.ir

```
public class Generic<T> {
 void f() {
   Generic<String> g1;
   g1 = new Generic<String>();
   Generic<Integer> g2;
   g2 = new Generic < Integer > (); compiled from "Generic.java"
```

```
• با کمک دستور javap (در JDK هست)
```

مى توانيم bytecode را ببينيم

ایجاد دو متغیر g1 و g2 به یک شکل ullet

ترجمه شده است

مثال از فرایند مُحو

• اگر کلاس روبرو را کامیایل کنیم:

```
D:\java>javap -c Generic.class
public class Generic<T> {
  public Generic();
   Code:
       0: aload 0
       1: invokespecial #1
       4: return
 void f();
   Code:
                         #2
       0: new
         invokespecial
          astore 1
          new
      12: invokespecial #3
```

astore_2

16: return

كوييز

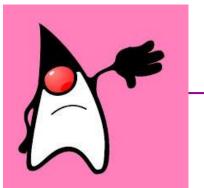
• چرا نمی توانیم متد f را به شکل زیر سربار (overload) کنیم؟ (خطای کامپایل می گیریم)

public static <E extends Number> void f(E i) {...}

public static void f(Number i) {...}

- پاسخ:
- زیرا براساس فرایند مَحو، هر دو متد به یک شکل ترجمه میشوند
  - پيغام كامپايلر:
- Erasure of method f(E) is the same as another method

محدوديتهاي دادههاي عام

محدوديتهاي انواع عام

- انواع داده عام، در جاوا محدودیتهایی دارند
- بسیاری از این محدودیتها ناشی از فرایند محو (erasure) است
- در زمان اجرا، «پارامتر نوع» استفاده شده در یک «شیء از نوع عام» معلوم نیست
  - مثلاً در زمان اجرا معلوم نیست که یک شیء از نوع List به شکل List<String> ایجاد (new) شده یا به شکل خList
  - به همین خاطر، در زمان اجرا، عملیات بر روی «پارامتر نوع» غیرممکن است • عملیاتی مثل new و instanceof که در زمان اجرا اتفاق میافتند
    - مثال: نمونهسازی (با کمک new) از «پارامتر نوع» غیر ممکن است

```
class Stack<T>{
    new مثلاً در کلاس Stack نمی توانیم با کمک Stack مثلاً در کلاس \Gamma ref = new T();
    li نوع \Gamma یک شیء جدید بسازیم (خطای کامپایل)
```


محدوديتها در تعريف انواع عام

- ullet نمونهسازی از «پارامتر نوع» (T در کلاس فوق) ممکن نیست
- ایجاد خطای کامپایل در داخل کلاس Stack ایجاد خطای کامپایل در داخل کلاس
  - ایجاد (new) آرایه از پارامتر نوع ممکن نیست
  - T[] elements = new T[size]; $\leftarrow$ خطای کامپایل
    - عملگر instanceof بر روی پارامتر نوع قابل فراخوانی نیست
      - خطای کامپایل: **; (if(o instanceof T)**
      - تعریف متغیر استاتیک از جنس «پارامتر نوع» ممکن نیست
        - خطای کامیایل **← خطای کامیایل**

محدودیتها در استفاده از انواع عام فرض کنید:

- اگر پارامتر نوع را قید کنیم، ایجاد آرایه از نوع عام ممکن نیست
- خطای کامپایل: [8] stack<String>[] s = new Stack<String>
  - بدون خطا: **[8] Stack**
  - استفاده از انواع داده اولیه (primitives) به عنوان پارامتر نوع ممکن نیست
    - خطای کامپایل **← خ**طای کامپایل **←**
    - در صورت تعیین پارامتر نوع، امکان instanceof برای نوع عام وجود ندارد
      - خطای کامپایل **← ;(<if(o instanceof Stack<String**
        - if(o instanceof Stack); ← بدون خطا

نوع عام نمى تواند Exception باشد

- یک کلاس عام نمی تواند به عنوان استثنا (exception) استفاده شود
  - یک کلاس عام نمی تواند از Throwable ارثبری کند:

```
class GenExc<T> extends Exception {}
→ syntax error
```

- بنابراین شیئی از نوع عام را نمی توان پر تاب (throw) یا دریافت (catch) کرد
- البته از «پارامتر نوع» (و نه از خود نوع عام) می توان به صورت استثنا استفاده کرد:

```
class Generic<T extends Exception> {
  void f() throws T {...}
  <E extends Throwable> void g() throws E {...}
}
```


كوييز

```
public class Generics<T> {
    void add(List<T> 1, Object o) {
     1.add((T) o);
    public static void main(String[] args) {
     Generics<String> g = new Generics<>();
6
     List<String> list = new ArrayList<>();
8
     list.add("a");
     g.add(list, new Object());
9
     g.add(list, new Integer(1));
10
    for (String s : list) {
11
                                               الف) بدون خطا
       System.out.println(s);
12
                                  ب) خطای کامیایل در خط ۹ و ۱۰
13
                                 ج) خطای کامیایل در خط ۱۱ یا ۱۲
14
                                    د) خطا در زمان اجرا در خط ۹
15 }
                                  هـ) خطا در زمان اجرا در خط ۱۱
                                              و) خطا در خط ۳
```

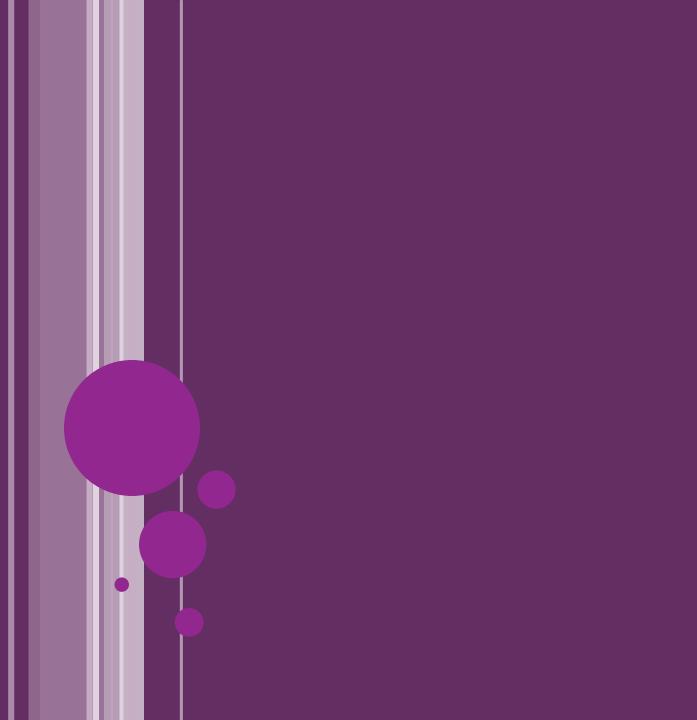
كوييز

- گفتیم امکان استفاده از انواع اولیه به عنوان پارامتر نوع نیست
- پس چرا این کد خطا ندارد؟ مگر ۵ یا num از انواع اولیه (int) نیستند؟

```
List<Integer> list = new ArrayList<>();
int num = 4;
list.add(num);
list.add(5);
```

- پاسخ:
- autoboxing به دلیل •
- ullet از جاوا lacktriangle به صورت ضمنی مقدار lacktriangle و lacktriangle به صورت ضمنی مقدار lacktriangle
- در واقع ; (1ist.add(new Integer(5)); تقريباً معادل (1ist.add(5)

جمعبندي

جمعبندي

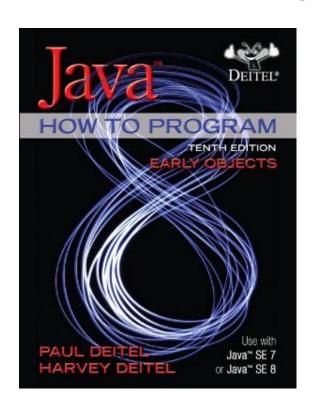

- انواع داده عام و کاربردهای آنها
  - مثالهای موجود در زبان جاوا
    - متدهای عام
    - فرايند مَحو (Erasure)
    - وراثت برای کلاسهای عام
  - محدودیتهای انواع عام در جاوا

مطالعه كنيد

• فصل ۲۰ و ۲۱ کتاب دایتل

Java How to Program (Deitel & Deitel)

- **20** Generic Classes and Methods 839
- 21 Custom Generic Data Structures 869

• تمرینهای همین فصلها از کتاب دایتل

انواع داده عام

تمرين

• واسط MyList را یکبار با کمک آرایه و بار دیگر با لیستپیوندی پیادهسازی کنید

```
interface MyList<E> {
   int size();
   boolean isEmpty();
   boolean contains(E o);
   boolean add(E e);
   boolean remove(E o);
   void clear();
   boolean equals(Object o);
   int indexOf(E o);
}
```

- این واسط مشابه java.util.List است
  - درواقع باید سعی کنید کلاسی شبیه به ArrayList و کلاسی شبیه به LinkedList
    - ابتدا سعی کنید، سپس نگاهی به متن
       کلاسهای فوق بیاندازید

class MyArrayList<T> implements MyList<T>{...}

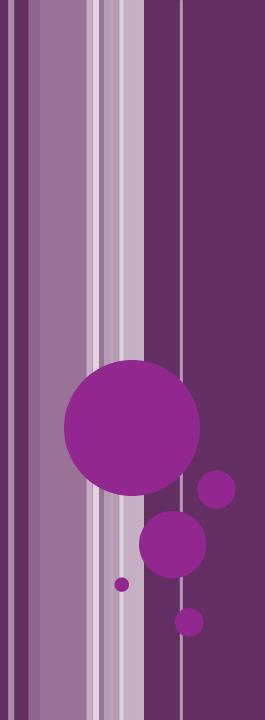
class MyLinkedList<T> implements MyList<T>{...}

جستجو کنید و بخوانید

- موضوعات پیشنهادی برای جستجو:
- مفهوم wildcards در انواع داده عام
- است Generics به جای Template است C++ دارای مفهوم
- ورا ممكن كرده؟ C++o فرايند Erasure را پياده نكرده، پس چگونه
- زبان #C (در واقع، خانواده NET.) نیز دارای مفهوم Generics است
- NET. هم فرایند Erasure را انتخاب نکرده، پس چگونه انواع عام را ممکن کرده؟
  - دلیل محدودیتهای ذکر شده برای انواع عام در جاوا چیست؟
    - $^{\circ}$ چرا بسیاری از این موارد در زبانی مثل $^{\circ}$ وجود ندارد؟

پایان